

Q&As vanuit budgethouders perspectief

Mijn wooninitiatief is in financiële nood geraakt. Hoe kan ik helpen?

Wanneer u bewoner bent van een wooninitiatief die door langdurige leegstand in financiële problemen is geraakt, kunt u als bewoner het wooninitiatief helpen. Uw wooninitiatief kan hiervoor contact opnemen met het zorgkantoor.

Het wooninitiatief kan een beroep doen op de hulp van de budgethouder. Zij kunnen u de procedure toelichten. Uw wooninitiatief neemt, mede namens alle bewoners, contact op met het zorgkantoor. Wij hebben geprobeerd om de administratieve lasten die hierbij komen kijken te beperken, echter enige administratie is vereist.

BVKZ: Uitvoering van deze regeling in de praktijk blijkt zeer omslachtig en veel administratief werk te veroorzaken. Dit zou eenvoudiger moeten gezien dat operationele druk die er toch al is.

Mijn wooninitiatief is in financiële nood geraakt. Ben ik verplicht om via de EKC-regeling te helpen?

Het wooninitiatief kan u niet verplichten om te helpen. Maar het is ook in uw belang dat de continuïteit van zorg in het wooninitiatief geborgd blijft. Om zoveel mogelijk administratieve lasten te voorkomen, is het wenselijk dat één budgethouder helpt in het uitvoeren van de afspraken die worden gemaakt tussen uw wooninitiatief en uw zorgkantoor. Het is ook mogelijk dat meerdere bewoners hieraan bijdragen.

Mag een deel van het pgb (tijdelijk) worden ingezet voor het betalen van de huisvestingskosten?

Nee, het pgb mag niet worden gebruikt voor het betalen van huisvestingskosten; het pgb is namelijk enkel bedoeld om zorgkosten te financieren. Uiteraard kan een wooninitiatief wel afspraken maken met de verhuurder of financier van de huisvesting.

Q&A's vanuit het perspectief van de wooninitiatieven

Wat kan ik als wooninitiatief doen om financiële nood tijdig af te wenden?

Voordat u zich meldt bij het zorgkantoor, wordt verwacht dat u ook andere stappen heeft ondernomen om uw financiële nood af te wenden of te verkleinen. U kunt hierbij denken aan het aanvragen van uitstel van betaling bij de Belastingdienst en/of pensioenfonds, in gesprek gaan met uw bank om uitstel van betalingen (bv. aflossingen, rente) aan te vragen en afspraken met de organisatie waarvan u het onderkomen huurt.

BVKZ: Zie eerdere opmerking hierover. Daarbij komt dat het verkrijgen van uitstel natuurlijk geen structurele oplossing is voor het wegvallen van inkomsten. Uitstel is immers geen afstel en dus is compensatie noodzakelijk. Ook hier een verschil in benadering tussen de financieringsvormen.

Zijn deze maatregelen niet toereikend om uw financiële problemen af te wenden, dan kunt u zich melden bij het zorgkantoor. Op basis van uw financiële gegevens kunt u samen tot maatwerkafspraken komen om de zorgcontinuïteit van uw bewoners te borgen.

BVKZ: In tegenstelling tot de covid-19 beleidsregel van de NZA, biedt deze zin geen enkele garantie voor aanbieders. Niets waarop aanspraak kan worden gemaakt. De regeling is een gunst op z'n best.

Wanneer is mijn wooninitiatief in financiële nood?

Een wooninitiatief is aantoonbaar in financiële nood als:

- (1) Er uitstel van betaling is aangevraagd (en mogelijk toegekend), in verband met betalingsproblemen naar aanleiding van leegstand ontstaan gedurende de coronacrisis, in de periode van 1 maart tot 1 september 2020. Het zorgkantoor bekijkt per situatie waar de exacte grens van de periode redelijkerwijs getrokken kan worden. Er moet in ieder geval een relatie zijn tussen de ontstane leegstand en corona.

BVKZ: Deze definitie van financiële nood zou helemaal niet aan de orde moeten zijn. Er is immers altijd toegezegd dat er gecompenseerd zou worden voor omzetverlies, omdat omzetverlies in tijden van corona per definitie de continuïteit van zorg in gevaar brengt. Daarbij hoeven gecontracteerde organisaties geen financiële nood aan te tonen. Onacceptabel dat PGB gefinancierde initiatieven in de ouderenzorg dat nu ineens wel moeten. Dit betekent dat de verliezen die geleden worden door PGB organisaties die net niet op het punt staan om om te vallen, voor rekening komen van de kleinschalige organisatie, de mkb-er in de zorg zagezegd, terwijl tegelijkertijd de verliezen van grote organisaties in de ouderenzorg, soms met beursgenoteerde internationale aandeelhouders, wel volledig worden gecompenseerd, zonder dat hieraan voorwaarden over financiële nood gesteld worden. En terecht natuurlijk, maar dan moeten PGB gefinancierde kleinschalige aanbieders van ouderenzorg wel gelijk behandeld worden.

- (2) Uitstel van betalingen onvoldoende ruimte biedt om aan financiële verplichtingen te kunnen voldoen, waardoor de continuïteit van zorg voor de budgethouders die nog in het wooninitiatief wonen niet geborgd is.

BVKZ: Kortom: alleen als het initiatief anders failliet gaat. Hiermee lopen vele initiatiefnemers met hun volledige privé vermogen risico. Pas als deze mensen persoonlijk failliet zijn, komen ze mogelijk in aanmerking voor hulp om zorguitval voorkomen – niet om hun organisaties te compenseren voor hun financiële verliezen vanwege corona, laat staan voor de ongelofelijke inzet voor kwetsbare mensen in deze crisis, en de financiële schade die zij daarbij persoonlijk hebben opgelopen.

Alle zorgkantoren werken met deze definitie van financiële nood.

Wanneer komt mijn wooninitiatief in aanmerking voor de tegemoetkoming?

Het wooninitiatief kan zelf de beoordeling maken of het wooninitiatief voor tegemoetkoming in aanmerking komt. De zorgkantoren hebben de volgende beoordelingspunten benoemd:

1. Er is leegstand ontstaan in het wooninitiatief gedurende de coronaperiode (1 maart 2020 – 1 september 2020) als gevolg van het overlijden van een of meerdere budgethouders.

2. De leegstand kon gedurende deze periode niet worden verkleind d.m.v. de komst van nieuwe budgethouders.
3. Het wooninitiatief kan aantonen wat er al is gedaan om financiële nood te voorkomen. Denk aan het aanvragen van uitstel van betalingen (bank, belastingdienst, pensioenfonds, huur, andere uitgaven).
4. Het wooninitiatief levert een financieel overzicht aan waaruit blijkt welk financieel tekort voortkomt uit het overlijden van de budgethouder(s):
 - a. Liquide middelen (saldo bankrekening(en)).
 - b. Verwachte inkomsten komende periode (bv. prognose tot eind 2020).
 - c. Verwachte uitgaven komende periode, uitgesplitst in:
 - i. vaste lasten (bv. huur/aflossing, rente, belastingen, salarissen);
 - ii. variabele lasten.
 - d. Het financieel tekort dat uit bovenstaande gegevens volgt.
 - e. Het financieel tekort dat voortkomt uit het overlijden van budgethouder(s), uitgesplitst in:
 - i. Zorgkosten;
 - ii. huurkosten.

De verwachting is dat bovenstaande informatie, met uitzondering van punt 3, al bij het wooninitiatief beschikbaar is. Het wooninitiatief kan gebruik maken van een formulier wat hiervoor is opgesteld. Wanneer het wooninitiatief de informatie op een andere wijze aan kan dragen, is dit ook mogelijk.

Hoe kan ik aantonen dat mijn wooninitiatief in financiële nood verkeerd?

De zorgkantoren hebben in samenspraak met het ministerie van VWS een formulier opgesteld waarmee een wooninitiatief kan aangeven dat het in financiële nood is. Dat formulier is zo eenvoudig en overzichtelijk mogelijk gemaakt. Het wordt ingevuld op basis van actuele gegevens, waarbij de hulp van een accountant niet noodzakelijk is, maar dat mag uiteraard wel. Bij het bepalen van de noodzakelijke financiële ondersteuning wordt wel gekeken naar andere maatregelen die een wooninitiatief kan nemen om nadelige gevolgen van leegstand te voorkomen.

Kan ik de tegemoetkoming van het zorgkantoor krijgen zonder dat mijn bewoners hier last van hebben?

Het zorgkantoor kan een wooninitiatief niet ondersteunen zonder de hulp van een budgethouder. De ondersteuning verloopt via het pgb en bij voorkeur het pgb van één budgethouder. Neem daarom eerst contact met het zorgkantoor over de procedure. Vervolgens kunt u uw bewoners informeren over de huidige financiële situatie en de mogelijke oplossing. De administratieve lasten voor de betrokken budgethouder en uw wooninitiatief is zo laag mogelijk gehouden.

De financiële nood zal door het wooninitiatief onderbouwd moeten worden, waarna het zorgkantoor de hoogte van de financiële ondersteuning kan bepalen en via het pgb van de bewoner(s) kan toekennen.

Waarom ontvangen zorg in natura-initiatieven een andere compensatie dan pgb-gefinancierde initiatieven?

BVKZ: Op de waarom-vraag wordt hier geen antwoord gegeven.

Zorg in natura-initiatieven worden gecompenseerd voor inkomstenderving en deze is anders dan de compensatie voor pgb-gefinancierde initiatieven. De compensatie van inkomstenderving van natura-initiatieven is gebaseerd op de beleidsregel SARS-CoV-2 virus van de NZa. Bij het bepalen van de hoogte van de compensatie wordt o.a. rekening gehouden met de reductie in de kosten die de zorgaanbieder heeft gerealiseerd doordat zorg niet wordt geleverd.

Een pgb-initiatief valt niet onder de compensatie beleidsregel van de NZa en wordt daarom op een andere manier gecompenseerd.

BVKZ: Dat is een verkeerde voorstelling van zaken. Gecontracteerde partijen worden gecompenseerd, PGB wooninitiatieven kunnen (naar oordeel van ZK) een tegemoetkoming krijgen. Dat zijn twee totaal verschillende dingen.

De beredenering van het verschil bewandelt de omgekeerde volgorde. De beleidsregel is niet de oorzaak van het uitblijven van compensatie. Eerst is per brief van 23 maart de oplossing gepresenteerd, daarna is die uitgewerkt in de beleidsregel voor gecontracteerde aanbieders. Voor PGB aanbieders zou een oplossing langs dezelfde lijnen moeten worden uitgewerkt. Dat dit niet is gebeurd is een politieke keuze, niet het gevolg van de beleidsregel

Bij deze pgb-initiatieven kan de niet geleverde zorg van bewoners die tijdelijk elders verblijven volledig uit het pgb van deze bewoners worden betaald.

BVKZ: Dit is een druppeltje op een gloeiende plaat. Deze situatie komt voornamelijk voor in gehandicaptenzorg. Bij ouderenzorg is hiervan niet of nauwelijks sprake.

Daarnaast kan inkomstenverlies door leegstand als gevolg van overlijden worden tegemoetgekomen via de EKC-regeling als hierdoor de zorgcontinuïteit in het pgb-initiatief in gevaar komt. Hierdoor wordt het mogelijk om het budget van één of meerdere bewoners op te hogen waardoor de zorgcontinuïteit van de huidige bewoners blijft geborgd.

Waarom wordt bij een pgb-gefinancierd wooninitiatief leegstand als gevolg van overlijden van bewoners alleen gecompenseerd wanneer er sprake is van financiële nood?

Als bewoners overlijden en het niet lukt nieuwe bewoners aan te trekken, lopen wooninitiatieven inkomsten mis. Onder normale omstandigheden is dit een regulier bedrijfsrisico. Echter, vanwege Covid-19 overlijden meer bewoners en is het moeilijker de lege plaatsen weer bezet te krijgen. De continuïteit van zorg in een pgb-wooninitiatief is belangrijk. Daarom is met betrokken partijen onderzocht op welke wijze de continuïteit geborgd kan worden voor die wooninitiatieven die vanwege leegstand, ontstaan in de coronaperiode vanaf 1 maart, in de financiële problemen zijn gekomen. Dat kan nu via de EKC-regeling. Het is belangrijk dat de zorgverlening voor de huidige bewoners niet in gevaar komt.

BVKZ: Op deze vraag volgt geen antwoord. Wederom is het echte antwoord dat het een politieke keuze is om het zo te regelen. Relevante vraag in deze zou zijn: Waarom hoeven gecontracteerde partijen op geen enkele wijze aan te tonen dat er sprake is van financiële nood. En krijgen zij dus in alle omstandigheden volledige compensatie van omzetverlies (inc. Huisvestingscomponent) Antwoord: omdat dat zo door de minister en door de zorgkantoren is toegezegd, en met goede redenen, die evenzeer gelden voor alle aanbieders van langdurige zorg voor kwetsbare mensen, los van de financieringsvorm

Waarom wordt verlies van huurinkomsten bij leegstand in een pgb-wooninitiatief niet gecompenseerd?

Bij pgb-gefinancierde wooninitiatieven zijn wonen en zorg gescheiden. De zorg van bewoners wordt betaald vanuit het pgb. De huur- en servicekosten worden betaald uit eigen middelen van de bewoners. Voor het wegvallen van deze inkomsten wordt vanuit zorgmiddelen geen compensatie geboden. Uiteraard kan een wooninitiatief wel afspraken maken met de verhuurder of financier van de huisvesting.

BVKZ: Wederom wordt de waaromvraag niet beantwoord, anders dan te stellen dat compensatie niet geboden wordt. Goed om te weten: zelfs al zouden de huurinkomsten wel worden gecompenseerd, dan nog is de totale compensatie per bewoner ruim 1300 euro per maand minder dan bij gecontracteerde partijen het geval is. Het lijkt erop dat PGB gefinancierde instellingen hier extra gestraft worden voor het feit dat ze al jaren goedkoper werken.